Sinistrũ axillam petentis portionis series.

gnitudinis[h] ramum deriuat, qui in posteriores ceruicem occupantes musculos ad occipitium usque discinditur, nullibi interim cutem subiens. At quum primùm illa arteria thoracis cauitatem, & primam costam euicit, iamq; uicinor axillæ redditur, ex posteriori ipsius sede[i] ramum utcunque insignem spargit in cauam scapulæ regionem, & eius sedis musculos absumendum. Post hunc ex superiori ipsius regione[k] aliam, sed non adeò crassam, depromit sobolem, quæ ad humeri cum scapula articulum iuxta summum humerum & scapulæ gibbum in ramulos digeritur, quorũ unus cum[l] humerali uena ubi adhuc in alto reconditur aliquousq; prorepit. Huic soboli[m] alius succedit ramus, nonnihil demissiùs ab axillam petente arteria enatus, ac in musculos anteriori thoracis sedi instratos numerosa propaginum sobole digestus. Dehinc[n] ramuli in glandes axillæ cauitatem opplentes ab hac arteria admodum rari sparguntur. Quinetiam priusquam tota arteria in manũ absumenda feratur,[o] propago quædam thoracis lateri exporrigitur, potissimum in[p] musculum excurrẽs, cuius beneficio brachium quodammodo declitue dorso adigitur.[q] Quod præsentis arteriæ iam superest,[r] axillari uena concomitatum, ac in brachium procedens penitiùs occulitur, & primùm[s] graciles ramos internæ musculorum humerum amplexantium sedi, & membranis neruos continentibus distribuit. Insuper deorsum sensim adhuc prorepens, & continuò[t] interiori axillaris trunco attensa,[u] aliam emittit propaginẽ, quæ secundùm[x] posteriorem humeri sedem, quà ipsi cubitum extendentes musculi adnatcuntur, obliquè prorepit ad externum humeri tuberculum contendens. Hæc enim propago unà cum[y] uena quam hàc duci retulimus, & dein cum[z] quarto brachium petente nerùo ad externam cubiti sedem pertingit, & sub musculorum capitibus aliquousq; deductus cessat, qui hîc ab humeri externo tuberculo principiũ ducunt, & partim radij, partim autem brachialis, partim uerò digitorum motibus famulãtur. Vbi autem sinistræ manus[a] arteria has soboles digessit, inter[b] duos cubitum flectentes musculos recondita, ipsisq; ramulos præbens, ad medium cubiti articuli flexus prorepit, hîc utrinque[c] ramulum ipsi articulo exhibens, & musculi cubitum flectentis posterioris[d] insertioni innitens, hicq; subinde pulsum euidentem edens. Hinc arteria inter[e] musculum secundos quatuor digitorũ articulos flectentem, & [f] illum qui tertio eorundem digitorum articulos flectit, mergitur, ac ubi nõnihil per cubiti internã sedem proreptsit, bipartitò scissus[g] unum ramum radio,[h] alterum ulnæ exporrigit. Qui secundùm radium fertur, cuiusq; pulsum in dies in ægris exploramus, nõ procul à brachialis radice[i] sobolem deriuat, quæ sub[k] tendinibus pollicem extendentibus ad summæ manus externam sedem procurrit in[l] musculos digesta, qui inter primum pollicis os & postbrachialis os indicem sustinens collocantur. Quando ramus radio exporrectus illam emisit sobolem, unà cum tendinibus digitos flectentibus[m] transuersum brachialis ligamentum transgreditur, & sub[n] dilatescente in summa manu tendine, similiter ac[o] uena huc pertinens, & [p] neruus quoque illi attensus in tres ramos disscinditur, quorum unus in duas diremptus propagines internam pollicis regionem accedit. Secundus uerò duplici ramo internã indicis sedem implicat. Tertius autem indiuisus internum latus interioris medij digiti sedis conscendit.[q] Ramus arteriæ qui ulnæ exporrigitur, similiter per transuersum brachialis ligamentum manus uolam subit,[r] & duos ramulos minimo digito & totidem anulari, unum autem medio offert, sed interim nullam sobolem in externam summæ manus sedem dispẽsat. quamuis interim[s] unam[t] illis musculis porrigit, qui externum latus postbrachialis ossis occupant, quo minimus digitus suffulcitur. Rami ulnæ exporrecti motum haud manifestò percipimus, nisi homo admodũ gracilis ac macilentus, aut magno pulsu præditus fuerit. Quippe Natura ut omnes propemodum arterias, hunc quoq; ramum retinet, tendinibus magis quàm is qui radio exporrigitur, occultatum, atque ita nusquam earum portionem Natura in cutem conspicuè emittit, quemadmodum soboles à uenis passim & frequenter perferri prius commemoratum est. Meritò igitur nullam in extremis manibus à foris aliam à nuper dicta, quam pollici ac indici ascripsimus reperies arteriam, quia ne musculus quidem unus inibi cõsistit. At interna regio quoniam pluribus est septa musculis, ideo multas quoque arterias sibi uendicat. Ad hunc sanè modum[u] primus arteriæ magnæ partis superiora petentis ramus diuaricatur, qui ad primã sinistri lateris costam contendit.[x] Maior autẽ amplioríq; ascendentis arteriæ partis portio asperæ arteriæ[y] innitens, rectà sursum ad[z] glandium in iugulo repositũ properat. id enim arteriæ huic similiter ac uenæ lectuli modo substernitur, ac ipsius beneficio ramorum scissio iniurijs innoxiè ferendis promptior efficitur. Quum uerò in hunc modum arteria sursum tendit, priusquã elatiorẽ pectoris ossis sedem superat, adhuc in thoracis amplitudine in[a] duos impares ramos finditur.[b] Sinister, qui gracilior est (amplus tamen & ipse) nonnihil obliquè in læuũ deflexus, sursum cum[c] interiori iugulari secundùm asperæ arterię sinistrũ latus per ceruicem exporrigitur, ipsaq; soporalis eius lateris arteria censetur.

Arteriæ ramus, cuius pulsum ante brachiale explorãmus.

Naturam arterias reconderе.

Series maioris portionis magnæ arteriæ partis, quæ superiora corporis petit.

Sinistra soporalis.

At

At dexter ramus sinistro crassior, similiter sursum tendit: & simulatq; primam thoracis costam contigit, ex dextro ipsius latere[d] arteriã promit in easdem prorsus soboles discissam, quas à[e] ramo, qui sinistræ manui offertur, pullulare scripsimus: ad superiorũ uidelicet costarũ interualla, ad transuersos ceruicis uertebrarum processus, ad pectoris os, ad posteriores in collo locatos musculos: & ut rem in pauca contraham, in eosdem omnino ramos digeritur, in quos sinistræ manus arteriam desinere commemorauimus.[f] Quod uerò maioris dextriq; rami adhuc superest, crassitie illi congruit[g] ramo, quem secundùm asperæ arterię sinistrum latus prorepere paulo antè diximus. atque is hàc porrigitur, ita ut ille dexter, secundùm asperæ arteriæ dextrum latus sursum conscendit, ac huius lateris soporalem cõstituit arteriam, quæ uti & sinistra *κεφαλικὴ* nuncupatur. Quum autem sinistri lateris soporalis arteria (perinde ac dextri etiam) ad fauces usque[h] pertingit, in duos disscinditur ramos, quorũ grandior idemq; interior fauces subit, ac mox laryngi & linguæ[i] propagines deriuans, ad caluariæ basim[k] properat: priusquam uerò in caluariam mergitur, in duos impares deducitur ramos.[l] Maior per[m] peculiare foramen nulla concomitatus uena, caluariam inibi ingreditur, ubi[n] glandula cerebri pituitã excipiens in quodam ossis cuneum referentis[o] sinu ponitur. Hic ramus mox in ipso ingressu utrinque singulas emittit propagines, ac[p] unam per[q] proprium foramen ad narium amplitudinẽ dispensat, quæ suo extremo inter nasi cartilagines, adeoq; ad nasi usque extremũ ita cum aliquot faciei arteriolis deperditur, ut tactu etiam ipsius motum inibi percipiamus.[r] Altera propago in latus sinistrum duræ cerebri membranæ[s] multipliciter disscinditur,[t] ipsum autem arteriæ corpus duas illas diffundens propagines bipartitur, & caluariæ basi suffultum, itaq; diuisum in anteriora nonnihil tantisper repit, donec denuò ipsum collígatur. Subinde uerò huc usque nõ diuisa, neque collecta rursus, sed simplex prorsus fertur. Vtcunq; autẽ sit, siue simplex huc pertingat, siue prius in duas partes diuisa hîc se rursus colligat, inibi[u] insignem utcunq; ramum per[x] secundi neruorum cerebri paris[y] foramen ad oculum & interiorem temporalis musculi sedem distribuit. Quod uerò ipsius[z] reliquũ est, durã cerebri membranam[a] perforat, ac[b] partim in tenuem cerebri membranã,[d] partim ad sinistrũ cerebri uentriculũ conscendit, plexũ inibi faciens quem secundinis seu extimo fœtus inuolucro tum comparabimus, quando cerebri uasorum seriem secũdo ab hoc Capite persequemur. Vbi etiam paulo diffusius quæ iam postremo loco cõmemorauí repetam.[e] Alter ramus arteriæ partis, uti dicebam, ad caluariam ductæ, cum[f] coniuge uena in posteriora secundùm caluariæ basim fertur, & [g] ramulum[h] musculis ceruicis uertebrarum anteriorem sedem occupantibus, iuxta primæ secundæq; uertebrarum interuallum offert. ac dein caluariam ingreditur: & [i] commune foramen cum[k] sexto cerebri neruorum parinactus, simul cum uena in[l] sinistrum seu secundùm duræ cerebri membranæ sinum exhaurit.[m] Porrò sinistræ soporalis ad fauces[n] diuisionis[o] exterior gracilioríq; ramus, genis seu buccis ramulum offert, penitius latitantem.[p] Insuper in duas propagines sectus,[q] unam sinistro tempori,[r] alteram secundùm sinistræ auris posteriorem sedem digerit, pulsum etiam edentes sensibilem. Atq; in hunc sanè modum ascendens arteriæ pars in ramos finitur.

Dextrũ brachium petens arteria.

Dextra soporalis.

Soporalis ad caluariam series.

AMPLIORIS DESCENDENTIS QVE MAgnæ arteriæ trunci in suos ramos series. Caput XIII.

TRVNCVS magnæ arteriæ deorsum ad thoracis uertebras[a] explicatus, ab infima ipsius sede qua uertebris incumbit, non autem lateribus, utrinque[b] propagines in octo inferiora thoracis interualla deriuat, quæ similiter ac[c] uenæ cõiuge carentis rami secundùm interualli ductum ad costarum usque cartilagines in ueris costis prorepunt, spuriarum uerò costarum interualla excedũt, in abdominis latera magis quàm ipsæ costæ pertinentes. Ab his propaginibus ramuli in dorsalem medullam per[d] foramina neruorum gratia in uertebris sculpta, ac dein ad musculos uertebris thoraciq; adnatos sparguntur, pari omnino serie qua uenam cõiugis expertem disseminari superius proditum est.[e] Ipse autem arteriæ truncus uertebrarum corporũ sinistræ sedi quodammodo innitens, deorsum[f] sub septo transuerso quà id undecimæ thoracis uertebræ corpus respicit, extra thoracis amplitudinẽ labitur, ac mox utrobique septo transuerso[g] unam offert propaginem, quæ in plures secta surculos, in humilorem septi iuxta uertebras sedem præcipuè deperditur, soboles sursum ad septi elatiora adeoq; ipsum

Ad inferiora costarũ interualla arteriæ.

HAC figura portionẽ arteriæ à tergo finximus, ut aliquo pacto series proponeretur, quæ hæc ramos costarũ interuallis ex posteriori ipsius sede digerit.

Ad septum transuersum arteriæ.